

จดหมายข่าว (E-Newsletter: Agri. Policy Research)

งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตร

ปีที่ 5 ฉบับที่ 3

ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม 2560

ความเบื้องต้น

โดย รศ.สมพร อิศวิลานนท์ และ ดร.ปิยะทัศน์ พาพอนุรักษ์

สถาบันคลังสมองของชาติ

เนื้อหาในจดหมายข่าว “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตร” ฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายของปี 2560 นี้ เป็นการสรุปผลการศึกษาจากโครงการวิจัย “ผลกระทบของภัยธรรมชาติต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางราคาของพืชเศรษฐกิจ” โดยมี ดร.กรรณิการ์ ดวงเนตร เป็นผู้ศึกษา โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นหนึ่งในโครงการวิจัยที่สำนักประสานงานชุดโครงการ “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย” ซึ่งได้ดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถาบันคลังสมองของชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ให้การสนับสนุน

เนื่องจากในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อความถี่ในการเกิดภัยพิบัติต่อพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะพื้นที่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิต ราคาของผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดการนโยบายควรพิจารณาผลกระทบดังกล่าว

งานศึกษาวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาอื่นที่เน้นศึกษาเพียงแค่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้ที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคา ตลอดจนวิเคราะห์หาปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่อาจเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาของพืชเศรษฐกิจ

โดยผลการศึกษาดังกล่าวมีประโยชน์ทางปฏิบัติ โดยเฉพาะเป็นข้อมูลสนับสนุนเชิงนโยบาย แนวทางการจัดการด้านความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติและความผันผวนของราคาพืชเศรษฐกิจ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาจดหมายข่าวฉบับนี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างต่อไป ✕

“งานนี้มีจุดมุ่งหมาย...เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ และ วิเคราะห์หาปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่อาจเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาของพืชเศรษฐกิจ”

“ผลกระทบของภัยธรรมชาติต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางราคาของพืชเศรษฐกิจ”

ศึกษาโดย ดร.กรรณิการ์ ดวงเนตร และ ดร. สุพรรณิกา ลือชาวิทย์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“...ความผันผวนอย่างมากของ
ระดับราคาอาจนำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคา
สินค้า ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลง
แบบถาวร.....
..ก่อให้เกิดผลกระทบในระยะยาว ”

ข้าวหอมมะลิ ยางพารา มันสำปะหลัง และปาล์มน้ำมัน เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากเป็นพืชที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จากการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศและการส่งออก อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรถูกขับเคลื่อนโดยอุปสงค์และอุปทานของตลาดเป็นหลักและมักจะมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา ระดับราคาพืชเศรษฐกิจที่มีความผันผวนสูงจะก่อให้เกิดผลกระทบมากกว่าระดับราคาที่มีความผันผวนไม่มากนัก เนื่องจากความผันผวนอย่างมากของระดับราคาอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาสินค้า ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบถาวรในความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานของตลาด นั้นหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาก่อให้เกิดผลกระทบในระยะยาว ปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคา ได้แก่ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบการเมือง ความร่อยหรอของทรัพยากรทางธรรมชาติ ตลอดจนภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

โดยโครงการวิจัยนี้ได้ให้ความสำคัญถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติว่าอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยประเทศไทยเองก็ได้ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเรื่อยมาในทุก ๆ ปี ภัยพิบัติทางธรรมชาติในแต่ละครั้งก็ส่งผลกระทบแตกต่างกันออกไป

✧ วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- (1) ศึกษาความเป็นไปได้ในการเกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย
- (2) วิเคราะห์เชื่อมโยงผลการประมาณการช่วงเวลาที่น่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง กล่าวคือ วิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ อาทิ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือไม่ และ
- (3) ศึกษาหาช่องทางที่ภัยพิบัติทางธรรมชาติส่งผลกระทบต่อโครงสร้างราคาพืชผล โดยอาศัยข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเกษตร อาทิ ผลผลิตมวลรวมประเทศ (GDP) ประสิทธิภาพในการเพาะปลูก และปริมาณผลผลิต

“...สาเหตุที่ทำให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืช
เศรษฐกิจ ไม่ได้มาจากปัจจัยใด
ปัจจัยหนึ่งเพียงปัจจัยเดียว
หากแต่เป็นอิทธิพลมาจาก
หลากหลายปัจจัยร่วมกัน”

✧ ขอบเขตการศึกษาโดยสังเขป

ศึกษาผลกระทบของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ **ราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105** **ราคายางพาราแผ่นดิบ ชั้น 3** **ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละ** และ **ราคาผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายน้ำหนักมากกว่า 15 กิโลกรัมขึ้นไป** ซึ่งเก็บรวบรวมและเผยแพร่โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ราคาที่ใช้ในการศึกษาเป็นราคารายเดือนที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา/สวน ทั่วประเทศ

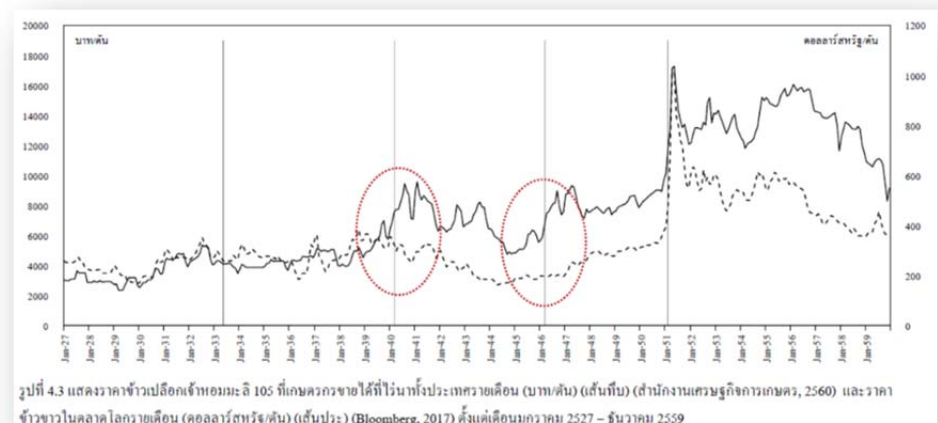
โดยใช้ราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 ราคายางพาราแผ่นดิบ ชั้น 3 ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละจำนวน 396 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2527 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ในขณะที่ใช้ราคาผลปาล์มน้ำมัน จำนวน 311 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559

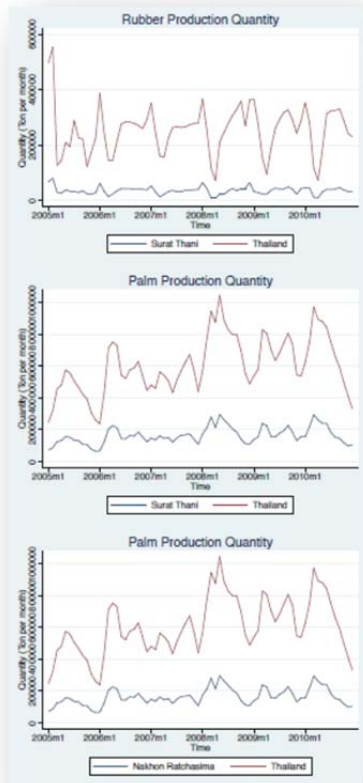
เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ โดยทดสอบและประมาณการหาช่วงเวลาที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาในพืชเศรษฐกิจทั้งสี่ โดยอาศัยแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแบบหลายจุด (The multiple structural change model)

✧ สรุปผลการศึกษา

มีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 จำนวน 4 ครั้ง ในราคายางพาราแผ่นดิบชั้น 3 จำนวน 5 ครั้ง ในราคาผลมันสำปะหลังสด จำนวน 2 ครั้ง และในราคาปาล์มน้ำมัน จำนวน 3 ครั้ง โดยช่วงเวลาที่ประมาณการว่าน่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาในพืชเศรษฐกิจแต่ละชนิด เป็นดังนี้

- **ข้าวเปลือกเจ้าหอมดอกมะลิ 105** ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2533 เดือนมีนาคม 2540 เดือนมีนาคม 2546 และเดือนกุมภาพันธ์ 2551
- **ยางพาราแผ่นดิบชั้น 3** ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2532 เดือนมิถุนายน 2537 เดือนเมษายน 2542 เดือนมิถุนายน 2548 และเดือนเมษายน 2553
- **มันสำปะหลังสด** ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2542 และเดือนเมษายน 2553
- **ผลปาล์มน้ำมัน** ในช่วงเดือนมกราคม 2541 เดือนพฤศจิกายน 2544 และเดือนตุลาคม 2555

จากการศึกษา พบการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชทั้ง 4 ชนิดแตกต่างกันไป สำหรับสาเหตุที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจแต่ละชนิดมีหลากหลายปัจจัย อาทิ สภาวะเศรษฐกิจของโลก วิกฤติการณ์อาหารโลก สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนนโยบายจากภาครัฐ อย่างไรก็ตาม สาเหตุที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจนั้น ไม่ได้มาจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงปัจจัยเดียว หากแต่เป็นอิทธิพลมาจากหลากหลายปัจจัยร่วมกัน นอกจากนี้ ไม่ใช่ทุกครั้งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจจะมีสาเหตุมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทย

สำหรับการศึกษาว่า**ภัยพิบัติทางธรรมชาติ**ในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อการ**เปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ**ไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่นั้น พบว่า ในกรณี**ยางพารา** น้ำท่วมในปี พ.ศ. 2549 และมหาอุทกภัยในปี พ.ศ. 2553 เป็นเหตุให้ราคา ยางพารามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับกรณี**ผลปาล์มน้ำมัน** พบว่าการเกิดน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2553 ทำให้ราคาผลปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญ และราคามีการปรับตัวลงหลังจากน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 สำหรับกรณี**มันสำปะหลัง** ภัยแล้งในปี พ.ศ. 2553 มีผลกระทบต่อโครงสร้างราคา ซึ่งทำให้ราคามันสำปะหลังเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับกรณี**ข้าวหอมมะลิ** การเกิดน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2545 มีผลกระทบต่อโครงสร้างราคา โดยผลการศึกษาพบว่า การเกิดน้ำท่วมในครั้งนั้นเป็นเหตุให้ราคาข้าวหอมมะลิมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับการศึกษาช่องทางที่**ภัยพิบัติทางธรรมชาติ**ในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อ**ปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจ**แต่ละชนิดนั้น พบว่าการเกิดน้ำท่วมนั้นกระทบปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันมากกว่ายางพารา ในกรณีของยางพาราพบผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อปริมาณผลผลิตทั้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและในประเทศไทยเพียงหนึ่งในช่วงเวลาที่ศึกษา ซึ่งคือการเกิดมหาอุทกภัยปลายปี พ.ศ. 2553 ในกรณีปาล์มน้ำมันนั้นโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วมหรือภัยแล้ง ผลผลิตปาล์มน้ำมันจะเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันในช่วงเวลาที่เริ่มเกิดภัยแล้วจึงค่อยๆ ลดลงในเดือนต่อไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเก็บเกี่ยวผลปาล์มโดยปกติแล้วใช้เวลา 10-15 วันเมื่อมีภัยจึงอาจมีความยืดหยุ่นด้านระยะเวลาอยู่บ้าง หากเกษตรกรคิดว่าอาจเกิดปัญหาน้ำท่วมอาจจะเร่งระยะการเก็บเล็กน้อยได้ สำหรับมันสำปะหลังมีการเพาะปลูกมากในจังหวัดนครราชสีมาและประสบความเสี่ยงจากภัยแล้งเป็นส่วนมาก

ในกรณีมันสำปะหลังนั้นผลของการเกิดภัยแล้งต่อปริมาณการผลิตนั้น มีความหลากหลาย แตกต่างจากกรณียางพาราและปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นไม้ยืนต้นแล้วเก็บเกี่ยวได้ตลอดปี มันสำปะหลังเป็นพืชที่มีระยะการปลูก 10-12 เดือน ดังนั้นผลกระทบของภัยแล้งอาจจะขึ้นอยู่กับอายุการปลูกมันสำปะหลัง อย่างไรก็ตาม การศึกษาไม่รวมถึงผลผลิตข้าวเปลือกหอมมะลิเนื่องจากการปลูกข้าวเปลือกหอมมะลิซึ่งเป็นข้าวนาปีซึ่งปลูกตามฤดูกาล เป็นเหตุให้การใช้ข้อมูลผลผลิตรายเดือนในการศึกษาผลกระทบจากภัยธรรมชาติมีความซับซ้อน

สำหรับการศึกษาช่องทางที่ภัยพิบัติทางธรรมชาติในต่างประเทศส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจผ่านฝั่งอุปสงค์จากต่างประเทศ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลการศึกษาจึงสามารถทำการศึกษาได้เพียงกรณียางพาราเท่านั้น การประมาณค่าความสัมพันธ์ในระยะสั้นและระยะยาวระหว่างราคายางพาราในประเทศไทยและราคายางพาราในตลาด Tokyo Commodity Exchange หรือ TOCOM นั้น พบว่ามีการส่งผ่านราคา (Price transmission) ระหว่างราคายางพาราในประเทศไทยและราคาตลาดโลก กล่าวคือ ราคายางพาราในประเทศไทยได้รับผลกระทบจากผลกระทบภายนอก รวมทั้งผลของการเกิดภัยธรรมชาติในต่างประเทศผ่านทางราคาตลาดโลกทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยความสัมพันธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวนั้นมีความแตกต่างกันตามภาวะตลาด จากแบบจำลอง MS-ECM พบว่า ภาวะที่ 1 คือ ช่วงเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2529 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2540 และภาวะที่ 2 คือ ช่วงเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2540 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 โดยผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างราคายางพาราในประเทศไทยและราคาในตลาด TOCOM ในภาวะที่ 1 แต่พบความสัมพันธ์ระยะยาวในภาวะที่ 2 หรือหลังเดือนตุลาคม พ.ศ. 2540 สำหรับความสัมพันธ์ระยะสั้นนั้น ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์ในทั้งสองภาวะ

สาเหตุ หรือ ปัจจัย ที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจมีความแตกต่างหลากหลายไปตามแต่ละช่วงเวลา อย่างไรก็ตาม สาเหตุที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจนั้น ไม่ได้มาจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงปัจจัยเดียว หากแต่เป็นอิทธิพลมาจากหลากหลายปัจจัยร่วมกัน นโยบายจากภาครัฐก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาได้ ดังนั้นการที่ภาครัฐจะออกมาตรการใดๆ ในการช่วยเหลือเกษตรกรควรจะพิจารณาให้ถี่ถ้วนว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อเกษตรกรหรือไม่ เพราะที่ผ่านมา บางนโยบายจากภาครัฐ อาทิ นโยบายรับจำนำข้าวเปลือกในอดีตรที่เกิดขึ้นเนื่องจากราคาข้าวในตลาดโลกที่สูงขึ้น เกษตรกรจึงเรียกร้องให้รัฐบาลปรับราคาจำนำข้าวให้สอดคล้องกับราคาตลาดโลก ซึ่งนโยบายดังกล่าวกลับส่งผลกระทบต่อระดับราคาข้าวเปลือกในระยะสั้นและสร้างผลกระทบต่อการแข่งขันในตลาดส่งออกในระยะยาว รวมถึงสร้างผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดข้าว

“...การที่ภาครัฐจะ
ออกมาตรการ
ช่วยเหลือใด ๆ ควร
จะพิจารณาว่า...จะ
นำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงที่เป็น
ประโยชน์อย่างยั่งยืน
ต่อเกษตรกร
หรือไม่”

ผู้ที่สนใจสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่

www.agripolicyresearch.com

สรุปสาเหตุที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจแต่ละชนิด^{*}

ช่วงเวลา	สาเหตุที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาพืชเศรษฐกิจ
ข้าว	
พฤษภาคม 2533	ปัจจัยจากสภาวะเศรษฐกิจของโลก ที่ทำให้อุปสงค์ข้าวลดลง ส่งผลต่อราคาข้าวที่ลดลง
มีนาคม 2540	สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน อันเนื่องมาจากปรากฏการณ์ El Nino ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศคู่แข่งในการผลิตข้าว ทำให้อุปสงค์ต่อข้าวไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อราคาข้าวที่เกษตรกรได้รับเพิ่มสูงขึ้น
มีนาคม 2546	ภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตภายในประเทศไทยลดลง และส่งผลให้ผลผลิตในประเทศคู่แข่งลดลงด้วย ซึ่งนำไปสู่ความต้องการซื้อข้าวในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น นั่นคือ อุปสงค์ต่อข้าวโลกที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากประเทศจีนประสบกับภัยแล้งและอุทกภัยภายในประเทศที่ลดลงอันเนื่องมาจากอุทกภัยในประเทศไทย ส่งผลให้ราคาข้าวที่เกษตรกรได้รับเพิ่มสูงขึ้น
กุมภาพันธ์ 2551	วิกฤตการณ์ทางอาหารโลกและนโยบายรับจำนำข้าวเปลือก
ยางพารา	
พฤษภาคม 2532	การเปลี่ยนผ่านของสภาวะเศรษฐกิจโลกจากขยายตัวสู่หดตัว
มิถุนายน 2537	การฟื้นตัวของสภาวะเศรษฐกิจโลก อันนำไปสู่การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมยางรถยนต์ของประเทศผู้บริโภทยางพาราที่สำคัญ
เมษายน 2542	จีนมีบทบาทมากขึ้นในการนำเข้ายางพาราของโลกหรือมีบทบาทต่อการกำหนดอุปสงค์ยางพาราโลกมากขึ้น
มิถุนายน 2548	การขยายตัวของสภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมยางรถยนต์ของประเทศจีนจนทำให้ประเทศจีนกลายเป็นผู้นำเข้ายางพารามากที่สุดของโลก และภาวะฝนตกชุกในภาคใต้ของประเทศไทย
เมษายน 2553	วิกฤตการณ์ทางการเงินในหลายประเทศ และอุทกภัยและภาวะดินถล่มในประเทศไทย
มันสำปะหลัง	
พฤษภาคม 2542	การเปลี่ยนแปลงทางการส่งออกของไทยไปยังประเทศคู่แข่งจากยุโรปเป็นจีน
เมษายน 2553	ภัยแล้งอันนำมาซึ่งโรคระบาดในหัวมันสำปะหลัง
ผลปาล์มน้ำมัน	
มกราคม 2541	ปรากฏการณ์สภาพอากาศแปรปรวน El Nino ที่ส่งผลทำให้เกิดภัยแล้งและไฟป่าในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตปาล์มน้ำมันที่สำคัญของโลก
พฤศจิกายน 2544	การแข่งขันกันลดราคาระหว่างประเทศผู้ส่งออกปาล์มน้ำมันรายใหญ่ และโครงสร้างการผลิตตลอดจนรูปแบบการผลิตปาล์มที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (RSPO)
ตุลาคม 2555	วิกฤตการณ์อาหารโลก ราคาน้ำมันถั่วเหลืองและน้ำมันปิโตรเลียมที่สูงขึ้นในปี 2555 อุทกภัยในปี 2553 – 2554 และการประกาศบังคับใช้น้ำมันไบโอดีเซล B5 ในปี 2555

^{*} จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายวิจัย และสารสนเทศ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการข้าว สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สถาบันวิจัยยาง มูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย และสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย

✂ จัดทำโดย

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย”

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ดร.ปิยะทัศน์ พาพอนุรักษ์ โทร. 02 126 7632 ถึง 4 ต่อ 114 Email piyatat@knit.or.th

www.agripolicyresearch.com